

Monumentnummer*: 10239

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **16 maart 1966**
Kadaster deel/nr **82749/102**

Woonplaats* **Breda** Gemeente* **Breda** Provincie* **Noord-Brabant**

Locatiennaam **Breda** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Breda** Sectie* **B** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
5055

Omschrijving**

Inleiding

Het Bredase weeshuis stamt in oorsprong uit 1606 en de stichting heeft tot op heden (2002) als zodanig danwel in het directe verlengde daarvan gefunctioneerd. Het gebouw stamt echter uit 1887-1889. De regenten besloten op 31 januari 1887 tot de 'stichting van een geheel nieuw gebouw'. Na enig touwtrekken over de precieze plaatsing van de voordeur (wel of niet in het midden) werd het ontwerp van de architecten P. van de Erve en A.C. Buijzerd geaccordeerd en direct ter hand genomen. De historische regenten- en regentessenkamers werden gedemonteerd en in de nieuwbouw herplaatst. In 1888 werd het gebouw opgeleverd en kon met afwerken - onder andere van de genoemde kamers, door timmerman De Rouw - begonnen worden. Op 1 mei 1889 betrokken kinderen en personeel het gebouw.

Omschrijving

Hoofdvorm: Bakstenen pand van twee bouwlagen en kap op globaal rechthoekige grondslag, de lange gevel gelegen aan het Kloosterplein. Schilddak met plat, voorzien van gesmoorde pannen.

Gevels: De voorgevel telt negen assen (niet alle even breed), waarvan de middelste twee enigszins terugliggen. Entree in de vijfde as. Zesruits schuifvensters. De drie linker assen worden bekroond door een dakhuis met voluten en een gebroken fronton. Het pand heeft

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een sterk horizontale geleding met geschilderde speklagen en cordonbanden; verder aanzet- en sluitstenen en boogtrommels in neorenaissancestijl. De achter- en zijgevels zijn beduidend soberder uitgevoerd. In de voorgevel het opschrift 'Ren - God is een Vader der Weezen - 1887'.

Interieur: Via een T-vormige gang, belegd met marmeren zerken en voorzien van een stichtingssteen zijn de verschillende vertrekken ontsloten. Onder meer historische trappartij. Aan de voorzijde rechts bevinden zich de regenten- en regentessenkamers.

De regentenkamer heeft goudlederen wandbespanningen (in 1762 geleverd via een Bredase zadelmaker), betimmeringen, decoratief plafond en schouw met wapenschild (alles in Lodewijk XIVstijl van omstreeks 1725). In de schouw betegeling (omstreeks 1900). Verder een spiegel (omstreeks 1725) en een bovendeurstuk (XVIIIB) voorstellende een boerenfeest.

De regentessenkamer heeft ook betimmeringen, decoratief plafond en schouw (XVIIIIB, sobere Lodewijk XVIstijl), in de schouw tegels (omstreeks 1900). Grote wandschilderingen van de Bredase kunstenaar J.H. Frederiks (1751-1817), uitgevoerd 1787. Tevens schoorsteenstuk en grauwte (bovendeurstuk) van zijn hand.

Hekwerk Langs de voorzijde een smeedijzeren hekwerk.

Waardering

Het Bredase weeshuis, een gebouw uit 1887-1889 gebouwd naar ontwerp van P. van de Erve en A.C. Buijzerd, is van algemeen belang vanwege:

- de functie (sedert 1606 opvang weeskinderen, later en in het verlengde daarvan opvang van jeugd die speciale zorg behoeft) en het bijbehorende bouwtype;
- bouwtype en -stijl, een qua hoofdvorm gematigde variant van de Hollandse neorenaissance, relatief rijk uitgevoerd en voorzien van elementen zoals het dakhuis;
- het oeuvre van de architecten;
- de zeer belangrijke, historische uitmontering van regenten- en regentessenkamers met onder andere betimmeringen, beschilderingen en goudleer.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Sociale zorg, liefdadigheid

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument